

ДЕПУТАТИ ВИСТУПИЛИ В
ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Київ (УНІАР). — 26-го грудня 38 народних депутатів розповсюдили в серед своїх колег заяву, в якій вимагають дотримання статті 10-ої Конституції про державну мову в Україні.

„Конституція України своєю 10-ю статтею проголосила державність української мови, — сказано у заяві. — Проте згадана конституційна норма втілюється в життя надто повільно. Причиною чого є зруйнована значною мірою частина українців, активні та пасивні спроти зруйнованих українських початківців різних рівнів, а також недосконале мовне законодавство.

Сьогодні функціонування державної мови в Україні загрожено космополітичною державною політикою. Досі глибоко нехтується права мільйонів на навчання рідною національною мовою в школі та вищому навчальному закладі. Українська мова майже повністю витіснена з преси, книговидавництва, етеру, естрадної сцени, з багатьох інших сфер суспільного життя. Мало сприяє впровадженню конституційної норми про державну мову сама держава. Мовне питання є одним з найбільш конфронтаційних у Верховній Раді. За таких обставин виникає загроза інтенсивного продовження русифікації і денационалізації українців і перетворення України в ще одну російську державу.

Ми — група народних депутатів України — заявляємо про принципову вимогу здійснення статті 10-ої Конституції України — українській державі — державну українську мо-

ву. Ми не виступаємо проти жодної мови, ми не прагнемо витіснення з громадського життя російської та інших мов, ми лише прагнемо, щоб в Україні українська мова була визнана державною, як того вимагає Конституція. Ми виходимо з того, що всі державні службовці в Україні мають оволодіти державною мовою і послуговуватися нею при виконанні службових обов'язків, а держава повинна створити для цього належні умови.

Інакше свідоме ігнорування урядовими особами державної мови, яка є важливим чинником консолідації, буде сприйматися як спрямована політика на подальше розчленування українського суспільства.

Заяву підписали: Володимир Мулява (Українська Козацька), Микола Поровський (Республіканська Християнська Партія), Павло Мовчан (Товариство „Просвіта“), Ярослава Стецько (Конгрес українських націоналістів), Тарас Княк (Демократична Партія України), Олександр Лавринович (Народний Рух України), Степан Хмара (Українська Консервативна Республіканська Партія), Євген Лупаков (Спілка офіцерів України), Іван Плющ (Народно-Демократична Партія України), Олександр Скіпальський (Аграрна Партія України), Вячеслав Білоус (Спілка офіцерів України), Віктор Шийкин (Християнсько-Демократична Партія), Олег Вітович (Українська Національна Асамблея), Левко Лук'яненко (Українська Республіканська Партія), Іван Засць (Народний Рух України) та інші.

Молоді соціал-демократи
Європи об'єдналися в Києві

Київ (Р.Р.). — Тут 19-23-го грудня відбувся форум молодих соціал-демократів 16-ох країн Західної та Східної Європи.

На заключній пресовій конференції повідомлено, що учасники форуму ухвалили документ під назвою „Декларація соціал-демократичної молоді Європи“, яку ще називають „Київською декларацією“, повідомив голова Української соціал-демократичної молоді Олександр Мустафін.

Спільний документ молодечих організацій ліво-центристського спрямування визначає єдину стратегію демократичних перетворень в країнах Центральної та Східної Європи, їхнє становище щодо конкретних питань суспільного життя, го-

ловні принципи загальноєвропейської інтеграції.

Декларація стала першим документом соціал-демократичної молоді Східної та Західної Європи з часу падіння берлінської стіни та розвалу СССР.

Ініціатива проведення Форуму належить білоруським соціал-демократам, яких підтримали німецькі та українські молоді соціал-демократи, а також Міжнародний союз соціалістичної молоді („Молодечий Соютер“).

Для проведення форуму Київ обрано не випадково, зазначив О. Мустафін. Інтеграція до загальноєвропейських структур країн Східної Європи, в тому числі України, є однією з найактуальніших проблем, від розв'язання якої залежить безпека цілої Європи.

СЛОН хоче референдуму
щодо статусу російської мови

Київ. — Соціально-ліберальне Об'єднання (СЛОН) ухвалило на своєму засіданні, яке відбулося 27-28-го грудня, рішення ініціювати проведення загальноукраїнського референдуму щодо надання офіційного статусу російській мові, повідомила УНІАР.

Коментуючи це рішення, лідер об'єднання Володимир Гриньов заявив, що нібито за даними всіх опитувань, „абсолютна більшість громадян України вважає за необхідне відновлення статусу російської мови“. Вів висловив сумнів у тому, що новий парламент займеться цим питанням, тому об'єднання звертається за підтримкою людей. За

словами В. Гриньова, з результатами референдуму змушені будуть рахуватися і парламент, і Президент.

Голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл назвав ініціативу СЛОН „дешевим передвиробним популізмом“. „В Конституції визначено, що державною мовою є українська, і розширяти підвалини Конституції нікому не впасти, — сказав він. — Наміри СЛОНа тим більш авантюрні, що в Україні створені найліпші за межами Росії умови для російської мови: є величезна кількість російських шкіл, газет, театрів, телепрограм. Тому викидати мільйонові фонди на референдум є безглуздям“.

Л. Хоролець бореться
за свої права

Київ (Р.Р.). — У середу, 24-го грудня, о 9-й годині ранку колишній міністер культури України, актриса Лариса Хоролець у супроводі журналістів знову появилась у своєму робочому кабінеті після того, як у листопаді її несподівано усунули з посту генерального директора Українського Дому без ніяких пояснень.

Призначений директором замість неї Валерій Плохий в присутності журналістів вичлило поступився місцем, зазначивши, що він людина — законослухачка: куди Уряд пошле, там і працюватиме. Він також попросив журналістів не приписувати йому членство в Народно-Демократичній Партії, оскільки після членства в колишній КПСС він більше ні в якій партії не був.

Л. Хоролець заявила, що пройде всі судові ін-

станції, щоб довести незакономість кадрових маніпуляцій в Українському Домі.

Кабінет Міністрів, як уже інформовано, 21-го листопада видав постанову про реорганізацію Центру „Український Дім“ на Палац мистецтв „Український Дім“ і в такий спосіб актрису Л. Хоролець було усунуто з посту, у зв'язку з ліквідацією центру, яким вона керувала згідно з постановою Кабінету Міністрів від 1993 року.

Нове розпорядження з'явилося, коли вона хворіла і довідалася про реорганізацію через кілька днів, тобто після того, як в Українському Домі офіційно представили нового директора.

Закон передбачає, що керівника установи чи організації про реорганіза-

(Закінчення на стор. 4)

Українського професора
названо видатним греком світу

Київ. — Недавно в Салоніках відбувся світовий з'їзд греків. Покликаючись на Генерального секретаріат у справах греків за кордоном міністерства закордонних справ Греції, американський журнал „Тайм“ назвав дев'ять видатних представників грецької діаспори, „невтомна діяльність яких, цілеспрямованість і

талант довели славу і пошану світового співтовариства“.

В числі цієї заслуженої дев'ятки названо ректора Маріупольського гуманітарного інституту, доктора політичних наук, професора Костянтина Балабанова. Сам Балабанов називав себе „патріотом України, який оберігає в серці частинку тепла Еллади“.

Вчені досліджують міру
небезпеки від „курячого флу“

Вашингтон — Спеціалісти лабораторії американського Центру контролю і запобігання захворювань всі свої зусилля віддають пошукові відповідей на запитання: в якій мірі новий вірус грипу, яким декілька людей у Гонг Конгу заразилися від хворих домашніх птиць, є загрозою для людства?

Після глибокої аналізу лікарі прийшли до висновку, що нема поважної причини для паніки. Дев'ять підтверджених і три не підтверджених випадки захворювання у Гонг Конгу — то занадто мало, щоб можна було остерігатися про початок епідемії. Крім того, не знайдено доказів, що цей новий вірус може передаватися від людини до людини.

Однак вчені стеляться до цієї потенційної небезпеки з усією серйозністю, бо в Азії, як відомо, вже не раз починалися стра- жливі грипові пандемії

— наприклад, азіатська грипа 1957 року, гонгконзька 1968 року. Річ же й у тому, що у лютому департамент охорони здоров'я повідомляє виробників, який тип грипу має підлягати вакцинації — профілактичному щепленню.

Вчені припускали виникнення нового типу грипу, але не чекали, що ним буде вірус H5N1. Згідно з теорією, щоб цей вірус перейшов від хворих птиць до людини, спочатку він має заразити свиней і в цей спосіб знайти „генетичну стежку“ до людини.

Американські вчені розіслали спеціальний діагностичний тест до 150 лабораторій у різних країнах, під особливо пильну увагу взявши новостворені дослідні центри в Китаї, оскільки гонгконзькі лікарі підозрюють, що

(Закінчення на стор. 4)

ЗСА не уступають
перед С. Гуссейном

Військово-летунська база ім. Принца Султана, Савдійська Арабія. — Тут у цьому закутку Арабської пустині, віддаленої 70 миль на південний схід від Рядгу, столиці Савдійської Арабії, останнім часом можна завважити значне пожвавлення.

Сотні чужинецьких робітників порастають над спорудженням мешканців приміщення для 4,000 американського військового персоналу, котрий відповідає за втримання нестратегічної летунської зони над південним Іраком. Крім нових мешканців приміщення тут будують також плаваючий басейн і цілий ряд крамниць для згоди згради військово-летунського персоналу. Цим кроком ЗСА дають до зрозуміння іракському президенту Саддаму Гуссейнові та йому подібним, що вони готові на будь-яку конфронтацію.

Будучи відповідальними за виконання санкцій, накладених на Ірак Організацією Об'єднаних Націй після нападу Іраку на Кувейт у 1991 році, ЗСА вирішили своєю присутністю в околицях Перської затоки засвідчити, що будь-які нові вибори С. Гуссейна у майбутньому не обійдуться йому безкарно.

Тут треба підкреслити і те, що все це не є легким завданням для ЗСА, котрі мусять виконувати накладені на них ООН обов'язки, оберігаючи всі дипломатичні правила господарів країни де знаходиться ця військово-летунська база. Все ж таки ЗСА викрили, що ніяк не можна потурати тому, щоб С. Гуссейн дозволяв собі на нехтування накладених на його країну санкцій міжнародного громадського, як він це робить тепер, граючись kota і миші зі збройними інспекторами.

В Україні
(З інформації УНІАР)

ЗУПИНИВСЯ РЕАКТОР

НАПОРІЖЖЯ. — 25-го грудня внаслідок короткого замикання в трансформаторі зупинився реактор на Запорізькій АЕС. За словами представників АЕС, блок ч. 4 вивела з ладу система безпеки, реагуючи на замикання. Рівень радіації на станції і навколо, як стверджують представники, залишився без змін. Припускається, що причиною зупинки стало перемерзання кабелів. З шести блоків станції три є діючими.

ІНФЛЯЦІЯ У ГРУДНІ

КИЇВ. — Рівень інфляції в грудні не перевищити одного відсотка, заявив радник голови Національного Банку України. За словами Віктора Лисичко, інфляція у грудні буде подібною до інфляції в листопаді, яка становила 0,9 відс. Передбачається, що рівень інфляції в 1997 році дорівнюватиме 10 відс. Минулого року цей рівень становив 39,7 відс.

НА РЕДАКТОРА ХЛЮПНУЛИ
КИСЛОТОЮ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Ввечері 25-го грудня напад зазнав головного редактора газети Дніпропетровської міської ради „Наше Місто“ Микола Кравчук. Біля під'їзду бу-

динку невідомий вихлюпнув на нього сірчану кислоту, яка роз'їла руки і шию потерпілого. Мліція не виключає політичних мотивів нападу, оскільки газета „Наше Місто“ займає державницьке становище. Дніпропетровські журналісти оцінюють цей напад як намагання змусити їх бути слухняними. За фактом злочину порушено кримінальну справу, створено слідчу групу, до якої увійшли досвідчені фахівці. Міський голова дав розпорядження про виділення озброєної охорони для заступника головного редактора. На сьогодні стан здоров'я М. Кравчука задовільний.

ПРЕЗИДЕНТ ХОЧЕ ОБМЕЖИТИ
ПІЛГІ ДЛЯ ДЕПУТАТІВ

ЛУТАНСЬКЕ. — Президент Леонід Кучма заявив про свою готовність винести на референдум питання про зняття низки пільг для депутатів, якщо парламент сам не ухвалить такого рішення. „Побачимо яке рішення вони приймуть. Якщо не скажуть [пільги], винесу це питання на референдум“, — сказав Президент під час зустрічі з мешканцями Луганського. Під час розмови з Л. Кучмою луганчани критикували депутатів за те, що вони мають пільги тоді, коли зростає безробіття, знижується рівень життя багатьох людей. Дехто з учасників розмови закликав Президента вжити най-

радикальніших заходів для наведення порядку аж до введення надзвичайного стану. Міністр оборони Олександр Кузьмук, який разом з Президентом перебував в одному з мікрорайонів Луганського вчирч новоселам ключі від квартир дев'ятиповерхового 126-квартирного будинку, спорудженого для військовослужбовців.

У ПОВІТРЯ ЗЛЕТІВ ДРУГИЙ АН-140

КИЇВ. — 26-го грудня в авіаційно науково-технічному комплексі імені Антонова відбувся перший злет другого літака Ан-140. Цей новий пасажирський літак має замінити застарілі Ан-24, Ан-26 і Ан-32. Його здатність працювати у складних умовах вже сьогодні створює чергу на замовлення в багатьох регіонах колишнього СССР. Перша машина вже проходить комплексні випробування і до нового року почне цей цикл доруга, яка своє перше випробування у повітрі витримала без проблем. Складатимуть новий літак у Харкові та на київському заводі „Авіант“. Прем'єр Валерій Пустовойтенко пообіцяв подбати про винагороду авіабудівникам. За словами прем'єра, на літак вже зроблено замовлення для Кабінету Міністрів, що буде певною фінансовою підтримкою серійного виробництва цієї машини.

У СВІТІ

З ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ у неділю, 28-го грудня, повідомили, що американця Чарльза Данбара призначено спеціальним представником Генерального секретаря Кофі Аннана до Західної Сагарі. Ч. Данбар, президент Клівлендської ради світових справ, приєднається до Джеймса Бейкера, колишнього секретаря Державного департаменту, котрий тепер тимчасово є особистим послом К. Аннана до Західної Сагарі. Будучи експертом Близького Сходу, Ч. Данбар був від 1988 до 1991 року послом ЗСА до Ємену, а від 1991 до 1993 року спеціальним асистентом для справ Афганістану, де колись виконував обов'язок шарже д'аффер у американській амбасаді. Це призначення американського дипломата в політичних колах інтерпретують як наголошення К. Анноном важливої ролі ЗСА в регіоні Західної Сагарі.

У НЕДІЛЮ, 28-ГО ГРУДНЯ, великий реактивний пасажирський літак летунської лінії Юнайтед Ейрлайнс, в дорозі з Токіо до Гонолулу над Тихим океаном наtrapив на повітряний неспокій, котрого викладом були один смертний випадок і 110 поранень з усіх 374 пасажирів і 19 членів екіпажу. З поранених 10 були настільки пошкоджені, що мусіли залишитися в лікарні. Літак повернувся і без будь-яких пригод приземлився в Наері, головному міжнародному летовищі Токіо. Місцеві офіційні чинники повідомили, що жертвою в цьому випадку була 32-річна японка, котра померла коротко після прибуття до лікарні. Більшість пасажирів на літаку це — японські громадяни на відпустці, котрі планували зустрічати на Гаваях своїх друзів.

В АМЕРИЦІ

У НЕДІЛЮ, 28-ГО ГРУДНЯ, Рам Імануел, дорадник Білого Дому, заявив, що президент Білл Клінтон пропонував державний бюджет, у котрому не буде значних зменшень податків ані пільг для передчасного збалансування державного бюджету. Виступаючи на програмі телевізійної мережі Ен-Бі-Сі „Зустріч з пресою“ Р. Імануел підкреслив, що „Вашингтон не повинен повертатися до поганих звичок — витрачати гроші, котрих не має, бо це ж було першочерговою причиною, через котру ми потрапили в клопоти у 1980-их роках“. З уваги на сильну і здорову економіку країни, котра обнизила бюджетний дефіцит країни швидше як сподівано, деякі республіканці заохочують Президента збалансувати державний бюджет вже у 1998 році на три роки раніше як заплановано, а також зробити значні податкові зміни.

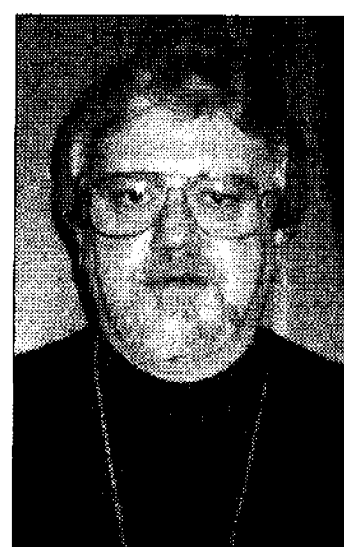
ДЕПУТАТ ПЕРСОНАЛІТИ у неділю, 28-го грудня, відкинув пропозицію Теодора Качинського названого „Юнабомбером“ за його в 1978 році розпочату терористичну діяльність — висилки поштою бомб поодиноким особам, трое з яких було вбито, а 28 поранено, признатися до вини у заміну за те, щоб оминути можливий присуд смертної кари. Цю пропозицію відкинула Джет Ріно, головний прокуратор ЗСА та її Комісія перевірок смертної кари, під керівництвом Джана Кіні, виконуючого обов'язки керівника кримінального відділу та професійного адвоката Департаменту юстиції. На розправі, призначеній на понеділок, 5-го січня, оборона представлятиме свого клієнта як людину умово хвору, щоб у цей спосіб оминути можливий присуд смертної кари та замінити його доживоттєм без права будь-якого помилування.

УПЦерква вшанує архиєрея

С. Бавид Брук, Н. Дж. — У суботу, 17-го січня Українська Православна Церква в ЗСА вшанує Архiepіскопа Нью Йорку і правлячого архієпископа Східної Єпархії УПЦ та „Словни й Консисторії Антонія з нагоди 25-ліття рукоположення в священний сан.

Урочистості розпочнуться відправою Літургії Подяки о год. 10 ранку у церкві-пам'ятнику св. Апостола Андрія. Літургію очолює Митрополит Константин, святий Архiepіскоп, у послужбених ієрархів і місцевих священників. Після літургійних відправ у церкві-пам'ятнику, у головній залі Дому Української Культури відбудеться бенкет з програмою на честь Архiepіскопа-ювілята.

Рукоположений 26-го листопада 1976 року у парохіальному храмі св. Івана Хрестителя у Мисті Шерон, Па., отець Іван був настоятелем у парохіях св. Володимира в Еймбридж, Па., і св. Михайла у Геммонді, Інд. Крім виконання душпастерських обов'язків, о. Іван також був духовним дорадником старшого і молодшого відділів Української Православної Ліги, редактором об'єднаного УПЦ, редактором „Українського Православного Слова“ і ректором Свято-Софійської Духовної Семінарії. Покликаючи Собором Єпископів УПЦ і Собором Церкви на спис-

Архiepіскоп Антоній

копське служіння, о. архієпископ Антоній сподобився єпископської благодаті з рук св. п. Патріарха Мстислава і теперішнього Митрополита Константина у церкві-пам'ятнику. Обраний Собором Церкви на голову її Консисторії, Владика Антоній присвячує своє служіння духовному і матеріальному правохі Української Православної Церкви в ЗСА. Владика Антоній, людина енергійна, втілює повагою не тільки в церковних, але й громадських колах українського зорганізованого життя.

Знаючи на бенкет, що становить 30 дол. від особи, можна набути у місцевій українській парафії або у Консисторії телефон (732)356-0090 до 12-го січня 1998 року.

СВОБОДА SVOBODA UKRAINSKYI SHCHENNIK UKRAINIAN DAILY FOUNDED 1893 Sloboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054. UNA & Sloboda tel.: (973) 292-9800; Sloboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900 Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com Передплата на рік \$100.00, на півроку—\$60.00. Для членів УНСоюзу \$75.00 річно, на півроку—\$40. За кожну зміну адреси—\$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Sloboda". Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Головний редактор: Зенон Сникил Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Вкінці голод в Україні вийшов на світову арену

Хоча голод в Україні, спричинений комуністичним режимом, постійно був і є темою, що турбує кожну українську людину, зокрема коли взяти до уваги, що в Україні було три періоди голодів, викликані геноцидом у відношенні до українського населення в 1921-22, 1932-33 і 1946-47 роках, які принесли мільйони жертв у сільському населенні, не можна було досі ніяк бачити, щоб західний світ приймав усі ці жахливі факти нарівні із голодом. Цей останній здається не сходить ані на один день з уваги преси, видань, споминів, фільмів, музеїв чи інших можливих засобів загальної інформації і тим стоїть цілому світові перед очима немов це сталося вчора.

Можливо, що ми не зуміли зацікавити західний світ до цієї самої міри, а можливо, що тут треба було уживати інших засобів чи може посвятити з нашої сторони більше уваги цій важливій справі. Правда, ми голосно та широко відзначували 50-річчя Великого голоду у 1982-83 роках, зокрема в діаспорі, появилось декілька книжок, переведено зізнання свідків Великого голоду Міжнародною комісією і Конгресовою комісією в ЗСА, накручено один фільм, але все те проминуло з досить великою байдужістю серед мешканців Європи чи Америки, а що вже і говорити про реакцію у політичному масштабі в західних державах.

Тому несподівану поміч у тому напрямі, що прийшла зі сторони французького історика Стефана Куртуа із появою його понад 800-сторінкової книги під промовистою назвою „Чорна книга комунізму“, можемо лише дуже щиро привітати та її використовувати на усі можливі способи.

Як відомо з інформації чужої преси, книжка написана цілою групою істориків, викликала на терені Європи дуже живу реакцію та деякі із співавторів бажали б навіть тепер відкликати свій вклад у цю збірну працю, можливо з політичних або національних мотивів.

Але книжка є опрацьована цінним у Франції істориком-знавцем комунізму і тому його твердження, підтримані фактами та ззнаннями, архівами та іншими правдивими доказами, не можуть вже ніяк викликати сумніву щодо комуністичного геноциду, який рівняється, а радше кількістю жертв і довжиною часу далеко перевищив нацистський голокост.

„Чорна книга комунізму“ розглядає, розуміється, не тільки долю мільйонів українців, але також нищення людства в інших країнах, де панував чи панує далі комуністичний режим. Ствердження однак, що „дитина українського селянина вмирала від голоду через сталінський режим, так як жидівська дитина вмирала у варшавському гетто, заморена нацистським режимом“ — це правда, яку з'ясував тепер для загального відома не український історик і не український патріот, а зовсім безсторонній французький дослідник, який вкінці виявив ширину і жах комуністичного знищення, що вбило 100 мільйонів людей, коли нацистський режим знищив лише 25 мільйонів.

Це, що подає тепер для загального відома С. Куртуа, мусило викликати живу дискусію і реакцію зі сторони тих, які досі уважали себе найбільшми жертвами ХХ століття, але рівночасно саме ця реакція, численні статті не цю тему і подані інформації поширилися по цілій Європі і ЗСА, а також в інших частинах світу. Досі ми зареєстрували обширну статтю на сторінках почитного і престижного щоденника „Нью Йорк Таймс“, але ми певні, що таких статей є і буде тепер більше. Для нас кожна із прихильних статей це нагода для використання. Треба б однак якнайскорше подбати про те, щоб книжка С. Куртуа появилась в перекладі на українську мову, а заки це станеться нам треба подбати, щоб інформація про неї поширилася так серед нашої спільноти, як і серед чужинців, бо такої нагоди подати правду про голод спричинений комуністичним режимом досі ми ще ніколи не мали.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з по- смертними закладами-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (декто розуміє що вимо- гу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо заїде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-ан- глійському і по-українському. — Редакція.

Ухвалена Конституція України єдиною державною мовою на її теренах визнає українську. Але навіть порівняно з невисоким рівнем виконання вимог Конституції загалом, це положення порушують надто часто.

Передусім, Конституція залишає досить широку цілину для порушників. Вона зазначає, що в місцях компактного проживання іншонаціональних груп населення може офіційно вживатися мова, прийнята для більшості. От тільки невизначенням лишається ключове питання: що таке місце компактного проживання? Визначення цього поняття немає ані в Конституції, ані в інших законодавчих актах.

Наприклад, в Донецькому й багатьох інших донбаських містах є вулиці чи мікрорайони, населені переважно татарами. Чи можуть вони оголошити ці мікрорайони місцями свого компактного проживання? Невизначенням є й кількісний вимір цього поняття. Адже у будь-якому українському місті проживає більша чи менша кількість росіян. І хай вони не становлять абсолютної більшості, але хіба не можна вважати міста місцем їхнього компактного проживання? Російська мова є прийнятною (зрозумілою) для чи не всіх громадян України. Тож від державності української мови на легальних засадах вже тепер майже нічого не залишається!

Дивна ситуація

З державною мовою в Україні склалася дивна ситуація. З одного боку, держава майже не контролює наявний стан речей. З іншого ж — і не допомагає громадянам вивчити державну мову: залишається лише мріяти про курси української мови, та ще й безплатні. Так само годі шукати підручників, які допомагали б вивчити мову самотужки — мабуть, у Міністерстві Культури й Мистецтв досі не знайшли кандидатури для заповнення вакансії відповідної музи. Не набули поширення відомості про існуючі концепції державної політики в мовній галузі.

У збройних силах більшість офіцерів вивчили українську мову не спромоглися. І виходить, що юнак, йдучи в армію, може української не знати, вона там зайва. Але без знання російської мови (!?) служити він не зможе. Тож закляки готу-

Борис Бахтєєв, Київ

ЧИ СТАНЕ ДЕРЖАВНА МОВА ДЕРЖАВНОЮ?

вати громадян до військової служби ще у школі знаходять відповідні відгуки в мовній галузі. Зокрема в тому, якою мовою хочуть навчатися старшокласники. Щоправда, є і в армії патріоти.

Журналісти чи не найпильніше стежать за виконанням нових законів. Вони справедливо зауважують, що в українських містах стає все більше не українських напівців. От тільки їхня увага чомусь сконцентрована переважно на написах англійських. Ніби головна небезпека полягає в тому, що вже завтра українці, забувши українську мову, розмовлятимуть лише англійською. Той факт, що багато вивісок, оголошень, цінників виконані російською мовою і, на відміну від англійських, не мають українських відповідей, навіть найпатрістичніших журналістів дратує значно менше. Радше російськомовні вивіски містилися ліворуч від дверей, а українськомовні праворуч, тепер — навпаки. Коли ж бачиш бляк державної установи — аж до міністерства! — з тризубом, і „шапка“ блянку виконана двома мовами: українською — ліворуч, російською — праворуч, залишається лише запитати: чи не марнують наші депутати, прихильники двох державних мов, час? Куди вже двомовніше? Надто колю під „шапкою“ йде цілком одномовний російський текст. Про це чомусь згадують набагато рідше, ніж про англійські вивіски. Мабуть, все це борються проти розтлінного впливу Заходу.

Я навіть помічав, що багато киян почали шанувати ставитися до української мови, коли нею з'явилися гарні вивіски, на яких поруч були українська та англійська, але не було російської. Грунтовними видаються дві вимоги до англійських написів: вони мають бути лише дублюваннями

українських, які й повинні нести основну інформацію, а ще англійські написи не повинні бути прихованими російськими, якими дуже часто й є.

Радість болгарів

Коли Болгарія стала асоційованим членом ЕС, болгарі раділи: у документах Євросоюзу будуть написи кириличними літерами! На товарах, виготовлених у країнах ЕС, поруч з англійською, німецькою та іншими стоятиме болгарська мова! Якби Україна інтегрувалася в Європу не лише у рожевих мріях, і до престижної компанії увійшла б і українська мова, бажачи нею розмовляти відразу побільшало б.

Під час відкриття зимового Олімпіади у Ліл-лгаммері 1994 року норвежці виголошували вітання друзинам державними мовами країн, які вони репрезентували. З нетерпінням чекав я виходу української збірної, бажачи почути українську мову. Нарешті на екрані замайорів синьо-жовтий прапор і над стадіоном пролунало: „Добро пожаловать, Украина!“ Мабуть, не варто звинувачувати норвежців в упередженні проти нас: текст привітання, напевне, передав диктором хтось з нашої ж групи. Впевненість багатьох функціонерів у тому, що Україна може спілкуватися з зовнішнім світом лише за допомогою російської мови (аякже, міжнародна! Ось-ось дожене й пережене англійську!), не додає престижу українській.

А це є саме те, над чим повинна працювати держава весь час: над створенням престижу української мови. А це над створенням українськомовного середовища. Коли б нею зверталося до аудиторії популярні діячі, не демонструючи при цьому, що їх так змушують. Коли б нею розмовляли чиновники у державних ус-

тановах, спонукаючи громадян володіти нею. Коли б українськомовні переклади клясики й „бестселерів“ з'являлися раніше, ніж російські. Коли б кінофільми, які „наробили галас“ в усьому світі, прибували до Києва не через Москву.

Загальним місцем виступів з проблем української мови є обурення на адресу російськомовних українців. Але серйозної уваги варте ще одне явище — суржик. Адже суржикомовні українці відрізняються від російськомовних тим, що, маючи українську мовну базу, перебуваючи в українському мовному середовищі, співаючи чи не кожного дня українські пісні (не суржиком!), ці люди плекують свій суржик, мов улюблену дитину. Здавалося б, їм найлегше опанувати правильну мову, але дуже не хочеться бодай пальцем поворухнути. Є й „принципові“ суржикомовці, з залізною аргументацією: „У вас говорять „огірок“, а у нас „огурець“, ну так і що?“ Або: „Ти ж мене пойняв?“ І досить часто — знову ж таки, на відміну від принципово російськомовних — носії суржика вважають себе носіями справжньої української мови та культури. Чомусь будь-які спроби висміяти суржик чи то з телекрана, чи то у пресі „ревні борці за мову“ сприймають як наругу над українською мовою й глузування з усього українського. Може, вони вважають, що можливе більше глузування, ніж власне побутування суржика?

І наостанок ще одне. Комуністична доба загальмувала формування української нації, законсервувавши стан початку століття й підмінивши природний розвиток штучним. Визнавши безплідність цього штучного розвитку, ми повернулися до його початку.

Свідомий вибір

Член нації відносить себе до нації через свідомий вибір, розуміючи, що традиції, культура, світо-відчуття саме цієї нації є для нього рідними, вони відповідають його власним. У цьому розумінні національне самоусвідомлення є набагато суб'єктивнішим за плебінне. Але й набагато міцнішим — саме через наявність свідомого вибору. Націю, як і батьків, не вибирають! Це так, але тією ж мірою, що й те, що дорослі діти сами вибирають пріоритети у спілкуванні і стосунках.

Р. Р.

Євген Маланюк: „Невичерпальність“

В цьому 1997 році у Видавництві „Веселка“ (Київ) вийшла давно очікувана книжка поезій і есеїв одного з визначних поетів ХХ століття, Євгена Маланюка.

На першій сторінці подано, що видання присвячується сторіччю великого сина України, а також, що видання цієї книжки завдячуємо Координаційному Комітету Допомоги Україні (ЗСА), голова Володимир Воловдов, та що 10,000 примірників книжки передано Міністерству Освіти для безкоштовного розповсюдження у школах України. За допомогою у підготовці цієї збірки Видавництво „Веселка“ складає щире подяку синові поета Богданові Маланюкові.

Заголовок збірки „Невичерпальність“ — упорядник і автор передмови та приміток Леонід Куценко бере з вірша (стор. 69), зміст якого доцільно повністю подати:

Невичерпальність

Тяжким хрестом лежать шляхи,
Ясні в ночах, вони сліпі вдень:
Рамено — з заходу на схід,
Рамено — з півночі на південь.

І так, розіп'ята, — віки, —
Вогонь буття не загасила.
Невичерпаний дух який!
Яка непереможна сила!

Гноблять, калічать, труять рід,
Ворожать, напускають чари,
Здається, знищено вже й слід,
Лиш потурнаки й яничари.

І ось — Стефаник і Куліш,
Ось — Коцюбинський, Лєся — квіти
Стенів страждальної землі,
Народу самосійні діти!

А то підземно загуде
Вулканом нації: чия раса —
І даром Божеским гряде
Нам Прометейов дух Тараса.

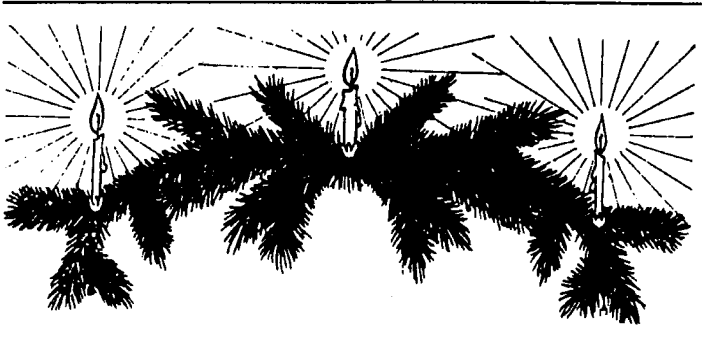
У невичерпальності духа свого народу, своєї України поет бачить непереможну силу, яка „підземно загуде вулканом“.

Упорядник Л. Куценко вміло підібрав вірші і есеї з багатої творчості поета, щоб ними зацікавити шкільну молодь старшого віку, для якої в першу чергу призначена книга. В передмові під заголовком „На хресті слова роз'ятний“ (вірш на 49 стор., що віддзеркалює духовність поета), упорядник подає коротку біографію Є. Маланюка та хронологічно його творчості. Однак варто ще додати деякі особливості, характерні прикмети творчості поета, літературного критика, есеїста,

які під час допитів до фабрикованих ними звинувачень часто додавали: зберігав, читав, або давав іншим читати поезії буржуазного націоналіста Євгена Маланюка.

Вороже наставлення до поета зрозуміле, коли зважити, що вже „в першій своїй збірці „Стілет і стилос“ поет кинув виклик усьому, що йде від Росії, як також і усьому „якому і слабому в українській психіці. Його розуміння поезії: поет мусить насамперед формувати націю, будуючи в душах своїх читачів тверду та безкомпромисову національну свідомість“ (Анто-

(Закінчення на стор. 3)

Наталія Ожибо

Перші свята у Перемишлі

У час святкування 1000-ліття прийняття християнства на Україні пригадувалось мені багато дечого, що ми пережили з приводу нашої віри, пригадалось ціле оте наше післявоєнне безталання.

Перше Богослужіння по війні відбулось у нас 7-го січня 1957 року. Рано-вранці цього дня небо було імлісте. Темні, важкі хмари висіли низько над домами. Де-не-де накрапав дощик. В околиці Перемишля, на Бакончичах, багато людей. Всі кудись поспішають. Зупиняються біля малої церкви. Деякі підходять сміливіше, деякі боязко озирваючись, зникають у дверях церкви. Не чути ні дзвонів, ні гомону людей. Бувало, в таке свято гудів на все місто великий дзвін — Іван, а за ним дзвони з соборної дзвінниці, підтримуючи мелодію. Але це було колись. Зараз усе мовчало: і дзвони, і людські співи.

Сьогодні перемишляни сходяться знову разом, щоб помолитись у церкві, відслужити Службу Божу і покаядувати. Маленька церковця виповнена вщерть. Тісно. Багато людей вийшло на хори, аж забагато. Старі дошки почали тріщати. Люди, помолившись, дивились один на одного. Деякі знайомі обличчя, але багато таких, яких бачились вперше. Всі переважно старші. Молодих і дітей мало. Деякі на роботі, інші в школі. І почались різдвяні співи: „З нами Бог“, „Всеночне“, „Літїя“ і вкінці Служба Божя. І коли почали всі співати прекрасну колядку „Бог предвічний“, якимось так дивно кожному стало. Співали всі, хору не було часу підготувати. Були дяки, диригенти, хористи, але не було часу нічого організувати, бо дозвіл на Богослужіння дістали щойно у Святий вечір. Співали люди дружно, голосисто, але нескладно, без гармонійної злагоди, якби забули співати.

Крім корінних перемишлян, були люди з різних сторін, майже кожний співав на іншу мелодію, але кожному як же ж хотілось співати, і то якийголосніше. Губився в цьому співі синій, милозвучний, ви-

Церква на Болонно-Бакончичах, в якій відбувались перші греко-католицькі Богослужіння по війні. Її забирали православні і досить довго ремонтують.

школений баритон о. каноніка Сильвестра Крупи, який до війни був парохом в Журавиці, а опісля залишився до кінця життя (до 1960 року) в Перемишлі.

— Христос Родиться! — після Євангелія почав священник. — В це достойно велике свято складаю вам побажання так, як колись складав їх священник в моєму селі. Яке гарне було це село, розташоване недалеко Перемишля, як весело і зразково жили люди — і голос його заломився. Ми всі багато пережили горя і страждань, багато хрестів у кожній родині, та кожний з нас мусить свій хрест нести до кінця. Ісус народився та не було для нього місця у Вифлємі, народився в убогій стаєнці під містом. Для нас теж не було місця в Перемишлі, де дві великі церкви стоять порожніми — думалося кожному присутньому. Моліться, — продовжував він, — молитва для нас є всім. Я мало пам'ятаю, що говорив мені мій батько-учитель, але його молитву пам'ятатиму завжди, бо молився він так щиро, так наполегливо за рідних, знайомих, немов хотів серця прихилити кожній людині.

Гарна струнка постать священника хилилася щораз нижче і він, загартований воєнним лихоліттям, в'язницею — заплакав. Люди теж почали схилятися. І хоч день такий радісний — вони сумували.

Відповідали „Іже Херувими“, „Свят-свят“, „Отче наш“. Причащалися. Служба Божя кінчалася. Почалися коляди. Обов'язково „Бог Предвічний“, „Нова радість стала“, „На небі зірка“, „Бог ся рождає“, і так без кінця виспівували одну по другій. Як тільки знали, всі співали. Не хотіли розходитись додому. Були і такі, що сиділи цього дня від рана до пополудня протгом усіх трьох Служб Божих. Немов відмовлювали своє десятилітнє безталання.

Опісля відбувались в нашій церкві величаві торжественні Богослужіння на Великдень, але уже з хором, яким диригував Володимир Пайташ, з участю багатьох священників, а опісля відбувались вони щонеділі. Від 1960-61 рр. греко-католицькі Богослужіння відбуваються у великому костюлі „Серця Ісуса“ в середмісті (близько колишнього нашого греко-католицького собору).

Євген...

(Закінчення зі стор. 2)

логія поезії „Координати“, том I, стор. 35).

Дуже влучно та схвально оцінку Маланюкової творчості подає наш визначний літературознавець Григорій Костюк, коли стверджує, що поет „загально визнаний олімпієць на поетичному Парнасі, він ствердив і закріпив те значущі й оригінальне своє, що вніс у нашу літературу“ („У світлі ідей і образів“, стор. 475).

До книги „Невичерпальність“ ввійшли вибрані поезії і статті із збірок, що були видавані в хронологічному порядку, а саме: „Стилет і стилос“, „Гербарій“, „Земля й залізо“, „Земна Мадонна“, „Перстень Полікарпа“, „Влада“, „Проща“, „Остання весна“, „Серпень“, „Перстень і посох“, із альманаху „Озимино“, збірка „Чорні вірші“, вірші з щоденників. Статті: „Малоросійство“, „До Шевченкових роковин“, „Франко як явище інтелекту“, „До роковин Лесі Українки“.

Упорядник подає також алфавітний покажчик віршів, що розміщені в книзі, а також в двох частинах подано список: 1. Творчості Маланюка і 2. Статті і есеї різних авторів із зазначенням року появи та де були розміщені. Дуже цінними треба уважати „примітки“ на 24-ох сторінках, де подано пояснення (до кожної збірки) чужих слів, головню з грецької мітології, та короткі біографії осіб, яким поет присвячує

деякі вірші, або які включені до змісту поезій. Треба з великим признанням і подякою відзначити цінність і нелегку працю упорядника Л. Куценка за біографією і поясненням, завдяки яким зміст віршів і есеїв стає більш зрозумілим і цікавим.

Можна тільки мати застереження до зрозумілого правопису, яким Куценко послуговується. Ми, в діаспорі, привикли до правопису (словник Г. Голоскевича) з 1929 року, прийнятого і затвердженого Всеукраїнською Академією Наук в Києві та Науковим Товариством ім. Т. Шевченка у Львові. А тому важко засвоювати, а то й розуміти такі слова в примітках, як: Аравія, міфологія, міф, В. Гюго, проєкція, Гріг, Пер Гюнт, Пол Гоген. Таких слів небагато і вони не знецінюють вартість книжки, що в основному призначена для читача в Україні, де ще покутує прищеплений нашій мові правопис, зближений до російської мови.

Книга бездоганно технічно оформлена, має гарну кольорову тверду обкладинку із зображенням поета, 322 сторінок легкого до читання друку на доброму папері та кілька сторінок світлин.

Немає сумніву, що молоді в Україні привітає це видання з вдячністю та з цікавістю читатиме вибрані вірші та есеї Євгена Маланюка. Побажанням було б поручити книгу школам українознавства на Заході, як обов'язкову лектуру студентам в старших класах.

У Філадельфії відзначено річницю УПА і „Акції Вісла“

Заходами Громадського Комітету, тут відзначено 55-річчя УПА, 50-річчя великого Рейду УПА на захід та 50-річчя ганебної „Акції Вісла“. Добре підготована святкова академія, з обширною програмою, відбулася 11-го жовтня ц. р., в УОКЦ, при чисельно зібраній публіці. Відповідно до okazji була гарно прибранна сцена, за що треба зложити подяку Михайлові Феркунякові і Юрієві Наконечному. По середині на картині був розміщений портрет Головного Командира УПА Романа Шухевича, по боках прапори, синьо-жовтий і червоно-чорний. Також значного ефекту додали представники українських комбатантських організацій, які були на сцені зі своїми прапорами.

Академію започатковано апелем Головного Командира УПА, від імені Воюючої України, до Братів на чужині, та до рейдуючих частин УПА. Також відчитано звернення жертв „Акції Вісла“ до українців діаспори.

Уривок із звернення до Братів на чужині відчитав студент Тарас Кулинич.

Уривок із звернення до Рейдуючих частин УПА відчитав мгр Богдан Тодорів.

„Вояки і Командири Рейдуючих відділів УПА: Ви мужньо виконали своє завдання, покладане на Вас УГВР. Край із запертим віддихом слідував за Вашим Рейдом, а його успішне закінчення викликало в Краю величезну радість. Весь народ радіє, що Ви добилися аж за другу стіну більшовицької тюрми народів, щоб там перед усім світом скласти протест проти гноблення українського народу і сказати правду про визвольну боротьбу в Україні. Ваш прихід в Західну Європу, як безпосередніх свідків, учасників визвольної боротьби на рідних землях, докорінно вплинув на зміну поглядів чужинців на нашу визвольну боротьбу і поклав кінець фальшу-

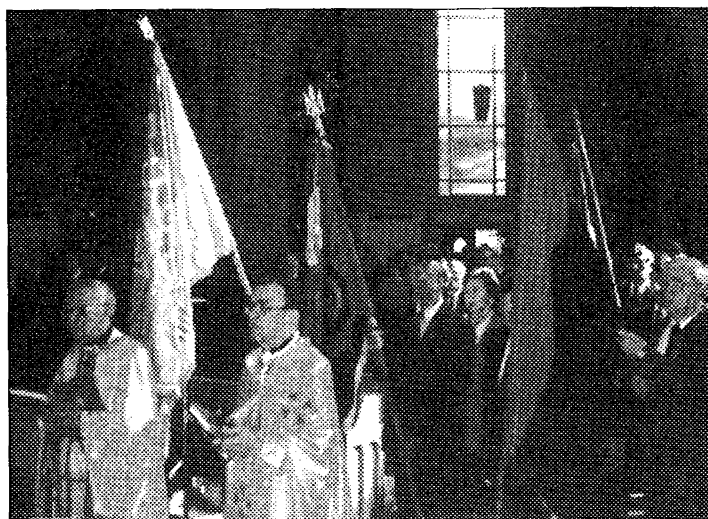
вання про нашу боротьбу. І в цьому Ваша велика заслуга для всієї визвольної справи. Історія гідно оцінить Вас“.

Звернення жертв „Акції Вісла“ до українців діаспори відчитала Анна Яворська:

„Дорогі браття і сестри! 50 літ тому, внаслідок змови двох тоталітарних режимів Советського Союзу та Польщі, нас насильно вигнали з рідних хат, вирвали нам власне поле і хліб, а нашу святу, рідну, прадідівську ук-

Мгр Б. Тодорів (зліва), Марія Пискір („Марічка“) та Михайло Ковальчин.

Владика Володимир Паска (справа), в асисті о. шанб. Дмитра Стефанюка, відправив Святую Літургію з Панахидою за упавших воїнів УПА та за невинні жертви ганебної „Акції Вісла“.

раїнську землю замінили в дике поле. 50 літ польський уряд намагається зробити Польщу національною державою, а тим самим стерти з лиця землі всі сліди українства на наших споконвічних українських землях. Зокрема в двох останніх роках антиукраїнські дії значно посилюлися.

Дорогі брати і сестри, „Акція Вісла“ триває далі! А триватиме вона так довго, доки Сейм Республіки Польща визнає невідсними законодавчі акти, що стосуються „Акції Вісла“, та направить зло, вчинене нам 50 літ тому! Брати і сестри українці! 50 літ ми вистояли. Сьогодні, в 50-ту річницю цього страшного етноциду, ми закликаємо вас підтримати нас у наших змаганнях! Допоможіть нам зберегти землі Лемківщини, Над-

сяння, Холмщини і Підляшшя українськими землями! Не допустім до того, щоб наше життя на тих теренах стало історією!“

По відчитанню апелів голова Громадського Комітету Михайло Ковальчин привітав Митрополита Стефана Сулика і чисельно зібраних присутніх та попросив Владика відкрити святочну академію молитвою.

Слідував виступ філадельфійського чоловічого хору „Прометей“, під кер. Н. Кизимишина, при акомп. Ірини Пелих-Зварич. Хор відспівав пісні „Отче наш“, „Встає хмара“ В. Ємця, в'язанку стрілецьких пісень М. Гайворонського, та „За Україну“ А. Вахнянина. Виступ хору був вдалий, милозвучний та ефективний.

Черговою точкою був сольовий виступ баритона Львівської Опери Степана Степана, який відспівав три пісні: повстанську „Гей, там за лісом“, народну „Чорна рілля і зорана“, муз. оформ. С. Людкевича, і стрілецьку „Гей, там на горі Січ іде“, муз. Р. Данчишина.

На черзі були дві головні доповіді: Марії Пискір, „Марічка“, про УПА, і Марії Дупляк про „Акцію Вісла“. З огляду на документальну вартість, обидві доповіді будуть видруковані у цілості, у наступних числах „Америки“.

З особливою увагою голова Громадського Комітету М. Ковальчин

Д-р Михайло Диміцький

У ЧЕТВЕРТУ СУМНУ, БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність незабутньої

**СВ. П.
ОКСАНИ МАКАРЕНКО**

будуть відправлені заупокійні
СЛУЖБИ БОЖІ
з Панахидою

в п'ятницю 2-го січня 1998 р. о год. 8-й ранку
в таких церквах:

св. Михаїла, Йонкерсі, Н.Й.;
св. Івана Хрестителя, Ньюарк, Н.Дж.;
св. Різдва Пресвятої Богородиці, Нью Брансвік,
Н.Дж. та
в рідному селі на Україні.

До участі в молитвах за душу
покійної Оксани просять:

чоловік СВЯТОСЛАВ з дітьми і родина.

OLGA M. FITZGERALD

70, a lifelong Jersey City resident, died Monday
at Christ Hospital in Jersey City.
She worked as a secretary for St. Peter & Paul Ukrainian
Catholic Church, Jersey City for 25 years.
She was a member of the Uptown Sisterhood of the
Blessed Virgin Mary of St. Peter & Paul Ukrainian Catholic
Church, Jersey City for 25 years. She was also a member of
the Activity Committee of St. Peter & Paul Ukrainian Catholic
Church, Jersey City for the past 11 years.

DIVINE LITURGY will be on Wednesday, December 31, 1997
at 9 am at St. Peter & Paul Ukrainian Catholic Church, Jersey
City.

She is survived by
her husband — RAYMON
one daughter — DEBRA
one brother — PAUL CHOMIAK
two sisters — ANNA CHOMIAK
— KATHERINE KAWOCZKA

Riotto Funeral Home, Jersey City is handling
the arrangements.

МАРІЯ КОБИЛЕЦЬКА
родж. ПАРАЩЕНКО

род. з Суми, Україна.

Похорон відбувся 30-го грудня 1997 р. з церкви св. Юра
в Нью Йорку, а відтак на український католицький цвинтар
св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишила у глибокому смутку:

мужа — МИХАЙЛА
сина — ПЕТРА з дружиною ІРИНОЮ
внука — МИХАЙЛА з дружиною ОКСАНОЮ
— СТЕФАНА з дружиною ХРИСТИНОЮ
— ЛІСУ з нареченим СТЕФАНОМ
правнука — АНДРІЙКА, ДАНИЛКА і СТЕФКА
сестру — НАСТАЗІЮ і
далшу родину в Україні.

МІКОЛА ЦЮРАК

Ділимося сумною вісткою зі знайомими і приятелями, що
21-го грудня 1997 р. на 78-му році життя несподівано на
удар серця відійшов у вічність в Австралії найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і БРАТ

бл. п.

Залишив в смутку:

дружину — ЛЮБУ
сина — ЮРІЯ з родиною
дочок — ІРИНУ з мужем і родиною
— ХРИСТИНУ з мужем і родиною
— СОНЮ з мужем і родиною
— МАРІО з мужем і родиною
МАРІОЮ ІОВИЧ з мужем і дітьми
ОРЕСТОМ і МАРТОЮ в ЗСА
сестру — ОРИСІЮ БАРАНЬСКУ з дітьми в ЗСА
ОРЕСТА і РОМАНА БАРАНЬСЬКИХ
з родинами
дочок — ЛЕСЮ ГЕЙМУР з родиною
— ХРИСТИНУ ЧУЧМАН з родиною

Просимо приятелів і знайомих про молитви
за вічний упокій його душі.

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви
на допомогу сиротам в Україні:
Orphan's Aid Society, 129 Ridge Rd., Douglaston, NY 11363.

Родина покійного Миколи Цюрака в ЗСА зложила на
допомогу сиротам в Україні 250 дол.

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
повідомляє

українську громаду, що не з наших причин зустріч з

ДІНОЮ УДОВЕНКО

яка мала відбутися 11-го січня 1998 р. в Нью Йорку
— не відбудеться.

УПРАВА

ПОВІДОМЛЕННЯ
Заходом

Товариства Українських Інженерів Америки та
Української Амбасаді в Нью Йорку

— відбудеться —

ЗУСТРІЧІ
українських громад з українськими астронавтами

**ЛЕОНІДОМ КАДЕНЮКОМ та
ЯРОСЛАВОМ ПУСТОВИМ**

у таких осередках:
про докладні дані прошу телефонувати:

2-го СІЧНЯ, ЧИКАГО, ІЛЛ. до Бараніка (847) 698-3603
3-го СІЧНЯ, ДІТРОЙТ, МІ до О. Волощук (810) 268-9207
4-го СІЧНЯ, КЛІВЛЕНД, ОА до Ліщинського (440) 842-1066
8-го СІЧНЯ, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА до Труша (908) 688-6133
9-го СІЧНЯ, НЬОАРК, Н. Дж. до Р. Ціганя (610) 469-9471
10-го СІЧНЯ, НЬО ЙОРК, Н.Й. до В. Гнатківського (718) 422-7369
або до д-ра П. Добрянського (718) 762-8531

Просимо численну участь висловити своє
признання нашим астронавтам за їхні досягги
у просторі.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
УКРАЇНСЬКА АМБАСАДА В НЬО ЙОРКУ

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА КАТЕДРА
св. ВОЛОДИМИРА

ПОРЯДОК РІЗДВЯНИХ БОГОСЛУЖЕНЬ
на 1998 РІК

Неділя, 4-го січня
Вівторок, 6-го січня

Середа, 7-го січня

Четвер, 8-го січня
П'ятниця, 9-го січня

Неділя, 11-го січня
Середа, 14-го січня

Неділя, 18-го січня

Понеділок, 19-го січня

Літургія о год. 10:30 ранку
Свят-Вечір, Велике Повечір'я
о год. 6-й веч.
РІЗДВО ХРИСТОВЕ, Літургія
о год. 10:30 ранку, очолена
Владикою Антоном.
Літургія о год. 10:30 ранку.
Літургія о год. 10:30 ранку.
Літургія о год. 10:30 ранку.
Літургія св. Василя Великого
о год. 10:30 ранку.
Навечір'я Богоявлення. Літургія
о год. 10:30 ранку. Після Літургії
концерт колядок і щедрівок у ви-
конанні хору „ДУМКА“. По кон-
церті святочне прийняття.
Водохреща, Богоявлення Гос-
подне. Літургія о год. 10:30 ранку.

Запрошуємо українське громадянство
до участі в Богослуженнях, концерті та прийнятті.

160 West 82 Street, New York, NY 10024
Tel.: (212) 873-8550

о. РОМАН ТАРНАВСЬКИЙ, настоятель
ПАРАФІАЛЬНА УПРАВА — СЕСТРИЦТВО

Виставка в Національному Музеї Львова

У роки духової незалежності України збірки музеїв, зокрема Львова і Києва, поповнилися творами мистців української діаспори. На сьогодні вже неможливо говорити про українське мистецтво ХХ століття, його здобутки і основні тенденції розвитку без таких імен, як Святослав Горинський, Едвард Козак, Яків Гніздовський, Григорій Крук, Петро Андрусів, Михайло Черешньовський, Лев Молодожанін, Михайло Мороз, Олександр Архипенко та багатьох інших.

Наприкінці 1997 року у Національному Музеї у Львові відкриється виставка п. з. „Українське мистецтво ХХ століття“ у контексті якої, в окремій залі, будуть представлені твори мистецтва української діаспори.

Через газету „Свобода“ від себе і працівників Національного Музею у Львові висловлюю щирі подяку усім, хто спричинився до передачі нашому музеєві творів мистецтва, скульптури і графіки.

Для глибшого ознайомлення відвідувачів музею з мистецтвом художників, що жили і творили за межами України і з якою ніколи не поривали духовних зв'язків, нам необхідно ще збагатити збірку творами, які давали б більш повне уявлення про творчість окремих

мистців.

За останній час ми були приємно вражені даром Людмили Черешньовської трьох скульптур, відлитих у бронзі, Михайла Черешньовського та картин, подарованих Наталією Андрусів, яка дбайливо піклується про пам'ять Петра Андрусєва в Україні. Завдяки її старанням у рідному селі П. Андрусєва Кам'янобріді на Львівщині відкрито у 1996 року пам'ятник мистцеві, а його іменем, за постановою Кабінету Міністрів України, названо місцеву школу. У цьому допомагає односельчанин і приятель родини Андрусєвих Осип Цікало, який час від часу приїжджає в Україну і займається виконанням доручень Н. Андрусєв.

Правда, картини, які має музей, не дають повної характеристики великого таланту П. Андрусєва, зокрема у жанрі історичного малювання. Тому хочу звернутися до української громади у ЗСА з проханням потурбуватися, щоб хоч одна з картин П. Андрусєва на історичну тему була передана Національному Музеєві у Львові. Вона стане окрасою його постійної виставки.

Василь Откович
директор
Національного
Музею у Львові

Вступайте в члени
Українського Народного Союзу!

У ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
несподіваного відходу у вічність нашого незабутнього
друга життя, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п.

**інж. МИКОЛИ (КОЛІ)
СЕМАНШИНА**

будуть відправлені поминальні
СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ
за душу покійного

13-го січня 1998 р.

в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку о год.
7:45 ранку;

13-го січня 1998 р.

в Катедрі Пресвятої Родини в Лондоні о год.
8:00 ранку;

13-го січня 1998 р.

в Україні (Львів, Брошнів).

Родину, знайомих і друзів з котрими працював покійний,
просимо в цей день згадати тихою молитвою
і теплим словом,

Дружина МАРІЯ з дітьми та внуками.
Родина в Україні.

У світлу пам'ять покійного складаю 1,000 дол. на
Мільйонний Фонд УККА, якого покійний був ініціатором.

ПРОДАН - це ваш контакт з Україною

29 Jutland Road, Etobicoke, ON. M8Z 2G6 Canada

ПАЧКА - 1

Мука - Flour	50 кг
Цукор - Sugar	25 кг
Гречка - Buckwheat	25 кг
Риз - Rice	20 кг
Олія - Cooking oil	3 л
Маргарина - Margarine	2 кг
М'ясні вироби - Canned meat	4 кг
Кава розчинна - Instant Coffee	200 г
Приправа до зупи - "Vegeta"	500 г
Згущене мол. - Sweet cond. milk	770 мл
ВАГА-WEIGHT	130.5 кг - 288 lbs
ЦІНА-PRICE	\$224 Cdn. - \$172 US
Доставка	\$10 Cdn. - \$10 US

Достав грошей

US \$	Service Charge
100.00	30.00
200.00	40.00
300.00	50.00
400.00	60.00
500.00	70.00
600.00	75.00
700.00	85.00
800.00	95.00
900.00	105.00
1000.00	110.00
2000.00	185.00
Східна Україна	доставка \$10.00

Tel.: (416) 252-3399 Fax.: (416) 503-4033

Не часто трапляється, коли автори презентують їхні твори, а особливо такі, які дають історичний перегляд осягів організації, що проіснувала понад сто років.

У суботу, 6-го грудня ц. р., о год. 7-й вечора у приміщенні УКЦентру відбулася презентація нової книжки в англійській мові п. з. „Українська американська Цитаделя або Твердиня — Перших сто років Українського Народного Союзу“, авторства д-ра Митрона Куропаса. Програму вечора відкрив голова Дітройтсь-

Презентація книги д-ра М. Куропаса

Доповідає д-р М. Куропас

кої Округи УНСоюзу д-р Олександр Серафін. Після привітання гостя і численних присутніх, він попросив заступника голови Степана Віхара представити головного промовця.

С. Віхар найперше підкреслив високі кваліфікації д-ра Куропаса, який має декілька наукових ступенів з промінентних університетів з ділянки освіти, включно з доктором. Д-р Куропас працював 15 років як учитель, дорадник і директор у шкільній системі Чикаго. Тепер працює у шкільній системі міста Де-Калб, Іл. Він є професором Північного Іллінойського університету, де викладає предмети з підставової освіти. Декілька його особливих призначень були: дорадник для етнічних справ, іменованим президентом Джералдом Фордом, а також директор на середню Америку, призначений федеральною агенцією „Акція“, яка координує добровільні програми, як Корпус миру, Віста та інші. Д-р Куропас є автором численних статей у пресі, а зокрема має свою постійну колонку в

„Українському Тижневику“, де пише об'єктивно на різні актуальні теми, які відносяться до України і до українства. Він написав також працю п. з. „Українці в Америці“ для збереження етнічності та традицій. Він був активним дорадником етнічного комітету для деполітизації в Америці жидівських, українських та інших етнічних груп. Він був також активним членом організації МУН. Однак чи не найдовше він є одним з провідників УНСоюзу, у якому виконував різні функції. Три покоління родини Куропасів відігравали і відіграють провідні ролі в УНСоюзі.

Д-р Куропас найперше згадав, що щойно повернувся з відвідин в Україну. Він звернув увагу на факт, що УНСоюз поставив Україну на мапу через свою працю і видання, як „Свобода“, „Український Тижневик“ та багато інших.

У часас початків УНСоюзу багато українців не були свідомі своєї етнічності, одні називали себе українцями, інші русинами, а ще інші приналежними до держав, які окупували Україну. Тоді ба-

гато наших імігрантів не могли погодитися під політичним оглядом тому, що були мало свідомі. Був помітний вплив комуністів, які старалися дискредитувати українських патріотів перед американським Урядом і вели проти них пропаганду. Відділи УНСоюзу вели освіднюючу акцію проти наклепів з допомогою преси та інших публікацій. Українські імігранти були постійно добре поінформовані про події в Україні і старалися помагати їй морально і матеріально. Членство УНСоюзу помагало засновувати народні дома, школи і церкви. УНСоюз давав позички на будову у першу чергу церков, як також інших установ, ініціював різні акції та організації для допомоги Україні, наприклад, ЗУАДК. Ціллю УНСоюзу завжди була допомога Україні та нашим імігрантам. Тепер ми мусимо за всяку ціну вдержати УНСоюз на належному рівні та продовжувати світлу традицію його історії. Книжка д-ра Куропаса — перегляд минулого за перших сто років існування цієї унікальної установи.

Після доповіді були численні запити до автора відносно праці УНСоюзу так у минулому, як і відносно деяких біжучих справ, на які він давав вичерпні відповіді.

Вкінці д-р О. Серафін подякував д-рові Куропасу за так гарну презентацію його книжки, присутнім за участь та попросив усіх на каву і солодке. Він поінформував, де можна купити книжку д-ра Куропаса, яка стала монументальним вкладом у історію нашої іміграції у США. Приємно відзначити, що також був присутнім на заході представник третього покоління родини Куропасів — Стефко, який є одним з радних УНСоюзу. Як інформували д-р Куропас (друге покоління), його батько Степан (перше покоління) почував себе мило поважного віку добре.

Зенон Василькевич

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагус Омелян Твардовський

Відбулися наради Федерації легкої атлетики України

Дня 26-го листопада в приміщенні Українського Державного Університету в Києві відбулася науково-практична конференція тренерів і нарада активу Федерації легкої атлетики, на яких, між іншими, зроблено підсумки праці минулого сезону та накреслено план діяльності в наступному році.

Нарадами проводив президент Федерації Валерій Борзов, про діяльність комітетів Федерації звітували Валерій Александров, Юрій Карпюк і Віталій Поліщук. Крім прийняття річного бюджету, календаря виступів в 1998 році та устаткування членських вкладок, вирішено теж взяти під увагу легкоатлетів, які без дозволу Федерації виїхали за кордон і там виступають, щоб у випадку їх позитивних допінг-проб це негативно не відбивалося на авторитеті Федерації України. Виявити цих легкоатлетів і передати списки до Федерації зобов'язані обласні і місцеві лег-

ко-атлетичні об'єднання. Призиді також визначили десятки кращих легкоатлетів за минулий сезон.

Жінки: Ж. Пінтусевич (спринт), Інґа Бабакова (ядро), В. Павлиш (ядро), О. Говорова (потрійний стрибок), Т. Терещук (біг 400 м.), А. Балахонова (жердина), В. Вершиніна (стрибок у довжину), О. Шеховцева (стрибок у довжину), О. Буженко (біг 800-1500 м.), І. Лешицька (біг 800-1500 м.).

Чоловіки: С. Бубка (жердина), О. Богач (ядро), Ю. Білоног (ядро), А. Скарчук (молот), Р. Віростюк (ядро), О. Крикун (молот), С. Лебедь (5-10 км. біг), С. Осович (спринт), В. Дологодін (спринт), О. Юрков (десятиборство).

Змагання „Зірок жердини“ в Донецькому

Чергові міжнародні змагання „Зірок жердини“, що їх кожночасно організовує словий український легкоатлет Сергій Бубка, відбудуться в Донецьку 25-го січня 1998 року. Організаційний Комітет очолив міський голова Володимир Рибак. Змагання пройдуть у залі Палацу спорту „Дружба“ і передаватимуться по телевізії. Досі свою згоду до участі в змаганнях дали: олімпійський чемпіон Жан Гальфонс з Франції, Раяна Ботту з Південної Африки, чемпіон ЗСА Скотт Гофман, чемпіон Росії Максим Тарасов, організатор змагань Сергій Бубка та його брат Василь.

НА СВЯТА: ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ — кераміка, різьба, вишивки, карточки.

НА ПРОДАЖ

Продаємо велику ділянку землі в Гат Спрінґс Вилідж, Аркенсо за півціни. Звертатись: (847) 359-8489

ПРАЦЯ

Потрібно механіків до ремонту машин. Надається житло. Тел.: 1-732-780-5050 Питати Юрка: 1-732-462-0605

*** FUNERAL DIRECTORS *****ПЕТРО ЯРЕМА**

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займається похоронами на цвинтарі в Бавд Брук у перенесенні тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпреди будуть поділені у „Свободі“ тільки після появи платних оголошень у щоденнику або „Українському Тижневику“

РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ“

СВОБОДА

Established 1893
Oldest and foremost Ukrainian-language daily newspaper in the United States

The Ukrainian Weekly

Established 1933
English-language newspaper offering a Ukrainian perspective on the news

PUBLISHED BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION INC.

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany NJ 07054 • (973) 292-9800 • Fax (973) 644-9510

Advertising Contract

with SVOBODA — Ukrainian Daily
with THE UKRAINIAN WEEKLY

1-9 ads	\$12.00 per inch/Sc	Firm
10 or more ads	20% discount	Address:
24 or more ads	25% discount	Per:
52 ads	30% discount	

SVOBODA — Ukrainian Daily

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY NOON THREE DAYS BEFORE PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 8:30 A.M.

ADVERTISING RATES

FULL PAGE (160")	\$1,800.00	QUARTER PAGE (40")	\$450.00
HALF PAGE (80")	\$ 900.00	EIGHTH PAGE (20")	\$230.00

1. All General Advertising	1 inch, single column	\$12.00
2. Fraternal and Community Advertising	1 inch, single column	\$ 7.50
3. Information on Mechanical Requirements:		

a) Width of one column	13/4 inches
b) Length of one column	20 inches
c) Columns to a page	8

THE UKRAINIAN WEEKLY (Published in English on Sundays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION: FRIDAY NOON.

ADVERTISING RATES

FULL PAGE (58")	\$600.00	QUARTER PAGE (14 1/2")	\$165.00
HALF PAGE (29")	\$310.00	EIGHTH PAGE (7 1/4")	\$ 85.00

1. All General Advertising	1 inch, single column	\$ 12.00
2. Fraternal and Community Advertising	1 inch, single column	\$ 7.50
3. Four-Page Centerfold Pullout		\$2,900.00
4. Information on Mechanical Requirements:		

a) Width of one column	25/16 inches
b) Length of one column	14 1/2 inches
c) Columns to a page	4

ALL ADVERTISEMENTS ARE SUBJECT TO APPROVAL

Photo reproduction:	a) single column	\$ 9.60
	b) double column	\$12.00
	c) Triple column	\$12.40

NOTE:

- A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
- All advertising correspondence should be directed to Mrs. Maria Szeperowycz, Advertising Manager.
- Kindly make checks payable to Svboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

Я бажаю підтримати Українську Народну Фундацію, Інк. при УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ і пересилаю мій даток за різдвяні картки.

Цей пакет різдвяних карток надається також на подарунок для Ваших приятелів.

Український Народний Союз видав нові Різдвяні карточки на 1997–1998 р. Темою яких є ангели. Пакет начисляє з дванадцятьох карток, шість карток зі святочними побажаннями, а шість чистих, які можна використати на різні нагоди.

Ці картки, це копії творів визначних українських мистців, яких УНСоюз постійно підтримує. Цьогорічні картки — це копії творів Якова Гніздовського, Юрія Козака, Христини Сай, як також ікон-ангелів, які знаходяться у музеях і церквах України. Ввесь дохід із проданих карток призначений на потреби української діаспори та України. Всі датки можна відтягнути від податку через Українську Народну Фундацію при УНСоюзі — IRS статус (501) (c) (3). Ця фундація створена УНСоюзом для підтримки освітніх, харитативних, релігійних та наукових проєктів.

У справі додаткових замовлень просимо звертатися до УНСоюзу тел.: (973) 292-9800 або писати на адресу:

UNA P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany NJ 07054.

1 Box — (12 cards)	\$12.00	Donation \$.....
Additional Order	@ \$12.00	\$.....
		Total Amount Enclosed \$.....

Name: _____
(Please type or print)
Address: _____
City: _____ State _____ Zip _____

Please make checks payable to The Ukrainian National Association Inc.

of The Ukrainian National Association

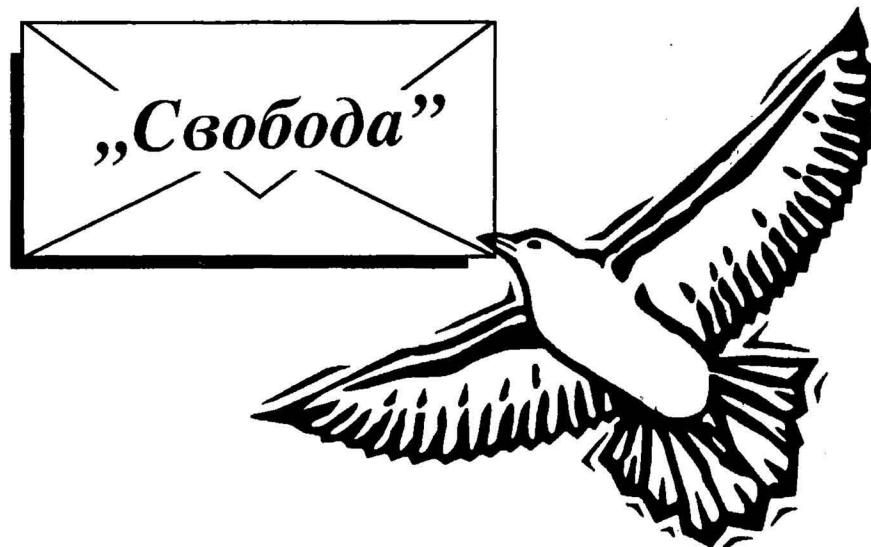
P. O. Box 280

2200 Route 10 Parsippany, NJ 07054

Tel. (973) 292-9800

(501) (c) (3) status — All donations are tax exempt.

Зробіть приємну несподіванку для своїх близьких.

Це корисний і цікавий подарунок**Передплата „Свободи“**

або

„Українського Тижневіка“, на рік, пів, чи чверть року

Адміністрація „Свободи“ повідомить про Ваш подарунок

Yes, send a gift subscription to (please check one): ☐ SVOBODA ☐ THE UKRAINIAN WEEKLY

	UNA MEMBER	NON-MEMBER	UNA MEMBER	NON-MEMBER
RATES				
ANNUAL	75.00	100.00	40.00	60.00
SEMI-ANNUAL	40.00	60.00	25.00	35.00
QUARTERLY	22.00	33.00		

For: _____

Address: _____

From: _____

(All payments in US funds only)

SVOBODA and THE UKRAINIAN WEEKLY are published by
THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P.O. BOX 280, ROUTE 10 PARSIPPANY, NJ 07054